

Bjerkenes/ Soahkenjårgga

Av Finn Rønnebu

I utgangspunktet var Bjerkenes en lite attraktiv plass som i likhet med steder som Klubbvik, Forsåmark og Bukta ikke kom med i matrikkelen før utpå 1800-tallet. Ved fastsettelsen av jordavgiften i 1802 får Bjerkenes og lignende plasser følgende hardhendte omtale: ”uopdyrkede Stæder som beboes af Lapper som flakker om hist og her og kan altsaa ei blive at vurderes.”

Nå er det riktignok ikke så enkelt i tilfellet Bjerkenes. I 1800 bodde det to familier på plassen. Begge er av sjøsamisk opprinnelse og dermed i utgangspunktet nokså bofaste. At jordmangel og resursjakt førte dem til mindre gjestmilde steder betydde ikke at de ”flakket hist og her”.

De to familiene som bodde der rundt år 1800 var Amund Klementsens og kona Ane Samuelsdtr. Paret hadde to barn på 6 og 14 år. Et tredje barn, Paul, var pleiesønn på Fagernes hvor faren kom fra. Amund var husmann med jord og det er grunn til å tro at Bjerkenes på dette tidspunkt ble oppfattet som en del av matrikkelgården Storå. Den andre familien var Paul Nielsen fra Undereide og kona Marit. Begge var gift for andre gang og hadde i 1801 den fire år gamle sønnen Anders. Anders og Ane døde få år senere, mens Paul og Marit flyttet til Fredagsvika.

I 1818 heter oppsitteren på Bjerkenes Nils Rasmussen. Det er grunn til å tro at Niels var fra Hulløya, født utenom ekteskap og sønn av Anna Erichsdtr og Rasmus Joensen. På Bjerkenes levde han som husmann til han døde i 1843. Så vidt vi vet hadde han ikke familie.

Matrikelkommisjonen bestemte i 1818 at ”Birkenes” skulle ”separeres fra Hovedgaarden”. Gården maktet en utsæd på ¼ tønne bygg som skulle gi 3 fold. Det kunne videre holdes en ku og et naut og

seks småfe. Vi må regne med at Nils drev med denne bruksstørrelsen fram til sin død. Samtidig med Nils bodde Ole Larsen og kona Karen Andersdtr på Bjerkenes fra tidlig i 1820-åra og frem til Karens død i 1847. Senere bor sønnen Paul på plassen en kort periode.

Den første sjøleieren på Bjerkenes var **Klemet Johnsen**. Han er en størrelse vi vet absolutt ingenting. Ingen opptrer i kirkebøkene ved det navn. Ei heller i folketellingene. Men vedkommende fikk et tingslyst skjøte 18/9 1858 på Matr.117, lpr. 196. Det kostet ham 20 speciedaler.

1865

Går vi fram til folketellinga i 1865 (Matrikel 196) finner vi en ny eier, **Anders Persen**, født i Helmo fjorden. Faren het Per Thomessen og var fra Gellivare. Anders bodde på Bjerkenes da han i 1862 giftet seg med **Ingeborg Johannesdtr** fra Kjøpsnes. Han titulerte seg som sjøleier i 1865, men vi finner ikke transaksjonen i panteboka. Likevel er det grunn til å tro at det formelle var i orden. Ved giftemålet i 1862 oppgir han Bjerkenes som bopel, så det kan godt hende han har bodd der en tid før og drevet bruket på vegne av denne Klemet Johnsen. Anders og Ingeborg fikk sju barn. Fem av disse døde som små, mens søstrene Ida og Birgitta reiste ut av kommunen. I 1865 hadde bruket to kyr, 12 sauer. De sådde ¼ tønne bygg og satte 1 tønne poteter. I huset bodde også tjenestegutten Henrik Kornelissen, 9 år gammel fra Helland.

I 1865 bor også Ellev Jacobsen og hans familie som husmenn på Bjerkenes. Også han hadde bodd på stedet siden midt på 1850-tallet. Ellev var såkalt husmann uten jord og sjølsagt fisker.

1875

Ti år senere var det ingen husmenn på Bjerkenes, men Anders var fortsatt eier og bruker. Dette året hadde familien fire barn. De hadde ei ku og 7 sauer. De hadde også

gris og sådde litt korn og satte to tønner poteter. Anders kombinerte, sammen med nesten alle andre i kommunen, jordbruk med fiske. Brukets skyldmark var 65 øre.

I 1886 lånte Anders 530 kroner hos handelsmann J.C Davidsen på Hulløyhavn. Årsakene vet vi sjølsagt ikke, men mye kan tyde på smalhans og at dårlige kår trolig preget de siste årene før Anders døde i 1889.

I mai 1893 kjøpte **Lars Olsen** fra Hulløya Bjerkenesgården for 500 kroner. Lars var gift med **Ulrikke Matrinusdtr** fra Tørnes. Paret hadde fått tre barn da de overtok på Bjerkenes. Enka etter Anders, Ingeborg, ble kårkone, men allerede i desember samme året døde hun.

Rundt år 1900

På slutten av 1890- tallet flyttet **Johan Mikalsen** fra Storå til Bjerkenes og fikk seg en liten husmannsplass der, kalt Makki. Johan lånte noen kroner og førte opp ei stuebygning der. Johan og **Helmine Pedersdtr** fikk etter hvert 9 barn der.

Rundt forrige århundreskifte var det etter stedet målestokk forholdsvis folksomt på Bjerkenes. I huset til Lars og Ulrikke var det i tillegg til foreldrene fem unger pluss tjenestejenta Ane Jensdtr fra Tørnes. Hos Johan og Helmine var det fem personer i husstanden. Altså til sammen tretten personer.

Etter århundreskiftet

Omkring 1905 flyttet (Bendikt) Martin Henriksen til Bjerkenes. Han var fra Tørnes og hadde i 1902 giftet seg med Johanna Johanessen fra Tromsøysund. I 1911 bygde paret seg hus på Bjerkenes, men flyttet en etter ut av kommunen.

SLEKTSHISTORIE FOR BJERKENES

Av Finn Rønnebu

1. Amund Clementsen 1755 -1805
(*Fagernes* 4) g. ca. 1781 m. **Ane Samuelsdtr.** ca. 1759-1810

1. Jacob 8/7 1783 2.(et dødfødt barn 1784) 3. Clemet Andreas 1785 4. Paul 1789 (*Fagernes* 3 + *Lysvold* 8) 5. Nils Olai 1791 – dså 3. Berit 1793

2. Paul Nilsen 1756 - 18 (*Undereide* 6) g. a). i 1781 m. enke **Elen Nielsdtr** ca 1730 – mars 1792

g.b .1796 m. **Marit Aanetsdtr** ca. 1755 - 1814 (også hennes 2. ekteskap)

1. Anders 1/6 1797 2. Elen 14/8 1799 – df 1801

Paret bodde også på Tørnes, og da Marit døde i 1814 bodde de i Fredagsvika. I 1801 er hennes alder oppgitt til 46 år, ved hennes død til 50. Mye tyder på at hun er født midt på 1760- tallet.

4. Eric Jacobsen ca. 1732 - 1785 og **Marit Rejersdtr.** (trolig *Tørnes* 1)

1. Marit 23/11 1757 – 1760 2. Povel 1759 - 1772 3. Dødfødt barn 1761 4. Karen 1765-1768

5. Ole Larsen ca.1791 – 7/10 1859 (*Ulvik* 5) g. 3/8 1823 m. **Karen Andersdtr.** 1798 – 2/7 1847 (*Grunnfjorden* 4)

1. Poul ca. 1823 (6) 2. Anna Kirstina 27/1 1826 3. Serina Maria 20/6 1829 4. Ole Andreas 13/10 1833 5. Brynhild 14/2 1838 – 12/4 1857

6. Poul Olsen ca. 1823 – 24/9 1850 (5) g. 21/11 1849 m. **Inger Marie Larsdtr.** 1825- (*Grunnvoll* 8 + *Hundholmen* 17)

1. Peter Kristen Andreas 4/10 1849

Familien flyttet til Grunnvoll

7. Anders Persen ca.1824 - 19/3 1889 (Gellivare, far: Per Thommesen) g. 21/7 1862 m. **Ingeborg Johannesdtr** ca.1835 – 18/12 1893 (*Kjøpsvik /Kjøpsnes* 21)

1. Johan Martin 1863 – dså 2. Dødfødt gutt 1864 3. Anna Sofie 1/1 1866 – dså 4. Johannes Severin 17/7 1867- 7/2 1890 5. Birgitta Laura Sofie 8/8 1870 6. Anthonethe 7/11 1872 – 8/10 1890 7. Ida Emilie Lovise 3/4 1875

Anders var enkemann og kan ha vært gift på svensk side. Birgitta og Ida til Trøndelag

8. Ellev Jacobsen 2/7 1826 – 16/4 1893 (*Grunnfjord* 12) g. 10/11 1856 m. **Johanne Fredrikke Hansdtr.** ca.1833- 26/3 1876 (Vågan Pr.gjeld, far: Hans Jensen)

1. Hansine 14/5 1858 (*Lysvold* 16) 2. Anne Sofie 14/4 1860 3. Eilert Andreas 31/8 1863 4. Lovise Bergithe 3/10 1866 5. Antonette Magdalene 22/9 1869 6. Karl Johan Peder 18/9 1872 – 23/12 1874 7. Karen Johanna 19/3 1876 - dså

Ellev ble 2/3 1853 far til sønnen Enok Kristian. (Se Grunnvoll 13 og 23) Mor er Maren Sofie Olsdtr fra Storfjord/Skarberg.

Samme kombinasjon 3/10 1854 da sønnen Ole Severin blir født. Begge barna blir hos mora. Se Grunnvoll 13.

I 1875 er familien i Klubbvik.

9. Johan Martin Mikalsen 1869 – 28/9 1958 (*Storå* 28) g. 19/11 1897 m. **Helmine Pedersdtr** 1873 – 25/1 1959 (*Straumen* 9B)

1. Jacobine Antona 11/7 1898 (*Storå* 47) 2. Sverre 27/1 1900 3. Ingvald Mikal 2/11 1901(13) 4. Peder 24/4 1904 (*Sildpollnes* 19) 5. Jentoft Heggelund 16/8 1907 (*Sildpollnes* 22) 6. Einar Parelius 15/3 1911 – 19/6 1993 7. Alice Ingerda Kathrine 31/5 1912 8. Anna 12/6 1915 (*Sildpollnes* 23) 9. Olaf 1/4 1918 – 25/3 1944

10. Lars Andreas Olsen 1867- 22/1 1946 (*Hulløya* 70) g. 1/11 1888 m. **Ulrikke Karoline Martinusdtr.** 1869 – 30/6 1937 (*Tørnes* 51)

1. Sofie Ovedie 5/6 1889 – 17/12 1892 2. Arnoldus Emil Antonius 20/1 1891-10/12 1892 3. Martin 20/12 1892 (*Storå* 47) 4. Kima / Sofie Arnolda 24/9 1895 (*Klubbvik* 17) 5. Ove Petter 27/9 1896 (*Kjøpsvik*118) 6. Harda/ Leonarda Karlotte Josefina 23/4 1898 7. Lars Bergiton 22/9 1899 (*Kjøpsnes* 80) 7. Klara Marie 9/4 1902 (*Kjøpsvik* 89) 8. Elevine Hansine Kornelie 2/2 1904 (*Kjøpsvik* 135) 9. Borghild Peroline 20/8 1906 10. Ida Antonette 22/8 1908 – 30/7 1961 11. Anna Karoline 22/8 1908 (12) 12. Jorun Allida 13/11 1912

Fra 30/7 1970 tillates Bjerkenes brukt som slektsnavn.

Leonarda giftet seg i 1921 med Gustav Johansen (1898), Lunner/Narvik, far: Oluf Johansen

Jorun gifter seg i 1939 med Alrik Havaas (1915), Narvik

11. Bendikt Martin Henriksen 1878 – (Tørnes 48) g. 28/12 1902 m. **Johanna Cililie Johanessen** 1871- (Tromsøysund, Far: Albert Johannesen)

1. Marselius Johan 1902 2. Bergliot Henriette 10/11 1906

12. Egil Collin Frydenlund 8/2 1900 – 31/10 1964 (Lenvik, far: Ole Frydenlund) g. 20/8 1932 m. **Anna Bjerkenes** 1908 – 9/6 1984 (10)

1. Harald 4/3 1933 (*Kjøpsvik* 311) 2. Dødfødt jente 17/4 1939

Familien flyttet til Kjøpsnes

13. Ingvald Mikalsen 1901 – 17/10 1978 (9) g. 1932 m. **Amanda Petrine Nilsen** 21/9 1909 – (Ankenes)

1. Edtih Irene 1933 2. Borghild Ingvarda 24/10 1934 3. Solfrid Helmine Johanne 1/7 1939 (*Storå* 67) 4. Aud Olaus Nanni 14/3 1948 (*Storå* 68)

14. Martin Hansen Bjerkenes 1921 – 6/2 1987 (*Klubbvik* 17) g. 30/9 1950 m. **Björg Kamilla Pettersen** 27/7 1931 – (Flakstad, far: Eivind Pettersen)

1. Karl Peder Nikolai 12/10 1951 (*Kjøpsvik* 427) 2. Bjørn Martin 28/8 1953 (*Kjøpsvik* 426) 3. Kjell Arne 27/3 1955